

Visserij en Visteelt in Roemenië

Lucian Oprea, M.C.J. Verdegem, S. Leensta

Geschiedenis

Visserij in het Donau bekken is bijna zo oud als de bewoning zelf. De vroegste sporen werden gevonden in het mesolithicum (Giurescu 1964). Visteelt ontwikkelde waarschijnlijk reeds in de Romeinse tijd in midden Europa, maar het duurde tot de 12-15e eeuw vooraleer visteelt vermeld wordt in documenten (1169 in Transsylvanië, 1247 in Muntenia en 1421 in Moldavië) (Giurescu 1964).

In de tweede helft van deze eeuw kwam de ontwikkeling van de visteelt en visserij in een stroomversnelling (Tabel 1). De Roemeense overheid vond visserij- en visteeltontwikkeling belangrijk. Daarvan getuigen de vele onderzoeksinstellingen en het grote vijverareaal.

Visserij- en visteeltproductie in de periode 1983-1992

De Roemeense visserij activiteiten zijn ruw op te delen in de oceaانvisserij buiten de Zwarte Zee, de Zwarte Zee visserij en de binnenvisserij. Visteelt (bijna uitsluitend zoet water) levert

ook een behoorlijke bijdrage. In het vervolg wordt geen onderscheid gemaakt tussen de visopbrengst bekomen via binnenvisserij of via teelt.

Tabel 2 geeft een overzicht van de visvangsten in de periode 1983-1992. In deze periode

Jaar	Gebeurtenis
1989	Eerste visserij wetgeving
1940	Oprichting van het Instituut voor Visserijonderzoek te Boekarest. Het instituut beheerde: - een oceanografisch instituut te Constanta (Zwarte Zee) - een visserijonderzoeksstation te Tulcea in de Donau-delta - 4 visteeltstations
na 1945	Bouw of renovatie van bijna 100.000 ha vijvers
1948	Oprichting van de Faculteit Visserij en Visteelt te Constanta.
1950	Oprichting van een nieuw visserijonderzoeksstation te Briila, aan de linkeroever van de Donau
1953	De Faculteit Visserij en Visteelt wordt overgeplaatst naar de Universiteit van Galati
1970	Het Instituut voor Visserijonderzoek wordt opgegeven. In de plaats komen het Roemeens Instituut voor Marien Onderzoek te Constanta en het Instituut voor Onderzoek in de Donau-delta te Tulcea
1981	Oprichting van 3 nieuwe onafhankelijke onderzoekscentra te Galati, Nucet en Iasi.

♦ Tabel 1: Belangrijke data voor de ontwikkeling van de visserijsector.

Jaar	Mariene visserij (‘000 kg)	Zwarte Zee Visserij (‘000 kg)	Zoetwatervisserij en visteelt (‘000 kg)	Totaal (‘000 kg)
1983	178.206	13.105	51.333	242.644
1984	162.502	13.894	55.765	232.161
1985	164.913	14.268	58.456	237.637
1986	189.512	15.834	65.780	271.126
1987	183.483	14.015	66.873	264.371
1988	176.391	13.963	77.264	267.618
1989	133.710	13.836	66.842	224.810
1990	73.222	6.251	48.186	127.659
1991	83.197	1.218	40.518	124.933
1992	57.026	3.735	34.510	95.271

Tabel 2: Visproductie in Roemenië in de periode 1983-1992 (FAO-Globefish, vol. 25/1995)

liep de totale productie terug van 242.000 tot 95.000 ton. In 1989 was de jaarlijkse visconsumptie per inwoner 1.96 kg. Deze liep in 1992 terug tot 0.97 kg. Deze getallen laten vermoeden dat de werkelijke visproductie lager lag dan in Tabel 2 opgegeven. Omgerekend naar het aantal inwoners was volgens Tabel 2 de productie per inwoner 5.55 kg in 1989 en 4.45 kg in 1992. Desalniettemin is de terugval in productie desastreus. De visserijsector beschikt over onvoldoende geld voor onderhoud van de schepen. Ook de zoetwatersector kampt met tekorten maar is minder kapitaalintensief. In verhouding tot de zeevisserij viel de zoetwaterproductie dan ook het minst terug (Tabel 2).

In 1991 werd ongeveer 10% van de totale productie geëxporteerd. Daarentegen werd in verhouding tot de totale productie maar liefst 230% aan goedkope vis geïmporteerd voor verwerking in veevoerders.

Oppervlaktewateren in Roemenië omvatten 400.000 ha natuurlijke meren, 66.000 km waterlopen (rivieren, scheepvaart- en irrigatiekanalen) en 100.000 ha vijvers. Tabel 3 geeft een overzicht van de zoetwater visproductie. Het is niet mogelijk een onderscheid te maken tussen teelt en visserij, maar het meer dan 50% aandeel van Chinese karpersoorten in de totale productie laat vermoeden dat teelt belangrijker is dan visserij. De productie van Chinese karpers zal de komende jaren afnemen

daar deze soorten niet geliefd zijn bij de Roemeense consument. De Europese karper is echter zeer geliefd en de vraag is momenteel groter dan het aanbod.

Huidige situatie en toekomstperspectieven

Alle visserij- en visteeltactiviteiten worden gecoördineerd door het Ministerie van Landbouw en Voeding. Onder het Ministerie vallen: 32 maatschappijen voor teelt en visverwerking.

7 visverwerkingsfabrieken

1 maatschappij voor oceaانvisserij

2 maatschappijen voor visserij in de Zwarte Zee

1 maatschappij voor de productie van visserijmateriaal

2 onderzoeksinstituten

Daarnaast vallen onder het Ministerie van Milieu, Waters en Bossen:

alle forellenkwekerijen (zijn klein met een totaal productieoppervlak van 22 ha)

3 onderzoeksinstituten.

In Tulcea is de administratie van "het Instituut tot Behoud van de Biosfeer in de Donau-Delta" gevestigd. Deze laatste probeert een synthese te vinden tussen productie en natuurbehoud.

In 1992 waren 15.310 personen tewerkgesteld in de sector, waarvan 2.350 onder tijde-

lijk contract, de rest in vaste dienst. Er worden jaarlijks ongeveer 200.000 sportvisserlicenties uitgeschreven.

De totale visserij en visteeltsector maakt een moeilijke overgangperiode door ten gevolge van het omschakelen van een staatseconomie naar een vrije markteconomie. Er is geen kapitaal aanwezig voor renovatie, laat staan innovatie. De vloot veroudert snel en in de visteelt gebruikt men nog steeds technieken welke werden ontwikkeld voor 1985. De overheid hoopt buitenlandse investeerders (kapitaal en know-how) aan te trekken via het implementeren van een nieuwe wetgeving ter bescherming van deze laatste.

Meer informatie over het Roemeense overheidsbeleid m.b.t. de visteelt- en visserijsector kan bekomen worden via het Roemeense Agentschap voor Ontwikkeling (Agence Roumaine du Developpement), Rue Bd. Magheru 7, Sector 1, Boekarest.

Literatuur

- Giurescu C. C. - L'histoire de la pêche et de la pisciculture en Roumanie; Edit. Acad. Roumanie, 1964, (Roemeens).
- FAO-Globefish - The fishery industry in Bulgaria, Romania, Hungary and the former Czechoslovakia, vol. 25, p. 25-47.

De Heer Lucean Oprea is docent aan de Universiteit "Dunarea de Jos" te Galati, Roemenië. In de periode mei-september 1996 werkte hij bij de vakgroep Visteelt en Visserij, Landbouwuniversiteit, Wageningen. Tijdens deze periode kwam de visserij- en visteeltsituatie in Roemenië vaak ter sprake. Deze informatie werd in overleg met M. Verdegem en S. Leenstra samengevoegd tot een beknopt overzicht en geschiedenis van de visserij en visteelt in Roemenië.

Het adres van de Heer Oprea is:

"Dunarea de Jos" University of Galati, Aquaculture & Fishing Department 47, Domneasca str. 6200-Galati, Roemenië
Tel.: +40 36 415641
Fax.: +40 36 461353

Soort	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	tonnen								
Cyprinus carpio	21.060	19.008	19.582	17.082	17.044	16.722	13.417	9.364	6.978
Chinese karpers	14.552	12.767	18.411	23.271	30.086	32.185	24.657	22.639	18.074
Abramis brama	2.054	1.223	1.580	5.515	2.705	1.371	1.304	906	771
Tinca	3	6	32	325	28	-	-	-	-
Carassius auratus gibelio	11.069	18.925	17.690	14.278	20.069	12.751	4.173	5.682	5.968
Rutilus	1.663	1.812	2.097	2.326	2.675	2.376	825	937	709
andere karperachtigen	1.618	-	1.858	1.078	1.355	1.200	1.035	500	300
Esox lucius	116	190	347	222	114	21	-	19	29
Silurus glanis	267	277	285	330	160	88	92	53	49
Perca fluviatilis	368	326	501	530	558	-	-	-	-
Stizostedion lucioperca	381	606	487	332	221	190	272	255	182
steur soorten	25	19	11	8	17	7	-	-	2
Onchorynchus mykiss	-	452	453	561	515	713	600	400	289
Mugil spp.	18	2	-	-	-	-	-	-	-
andere soorten	2.520	2.791	2.379	3.518	1.717	1.594	1.811	760	1.159
garnalen	18	25	30	11	-	-	-	-	-
kikkers	33	27	37	29	-	-	-	-	-
TOTAAL	55.765	58.456	65.780	66.873	77.264	66.842	48.186	40.518	34.510

♦ Tabel 3: Zoetwater visproductie naar soort in de periode 1984-1992 (FAO-Globefish, vol. 25/1995).